

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2017. május 7.
(vasárnap)**

Földvári Tibor

NÉPED AZ ÉN NÉPEM, ISTENED AZ ÉN ISTENEM

Énekek: 165,1-3.; 681; 434

Alapige: Ruth 1,16-22

Ruth pedig monda: Ne unszolj, hogy elhagyjalak, hogy visszaforduljak tőled. Mert ahova te mégy, oda megyek, és a hol te megszállsz, ott szállok meg; néped az én népem, és Istened az én Istenem. Ahol te meghalsz, ott halok meg, ott temessenek el engem is. Úgy tegyen velem az Úr akármit, hogy csak a halál választ el engem tőled. Mikor pedig látá, hogy erősködik vele menni, nem szóla néki többet. És menének mind a ketten, míglen Bethlehembe érkezének. És lőn, hogy mikor Bethlehembe érkezének, megmozdult az egész város miattok, és mondák: Nemde nem Naómi ez? És ő monda nékik: Ne hívjatok engem Naóminak, hívjatok inkább Márának, mert nagy keserűséggel illetett engem a Mindenható. Többed magammal mentem el, és elárvultan hozott vissza engemet az Úr; miért hívnátok hát engem Naóminak, holott az Úr ellenem fordult, és a Mindenható nyomorúsággal illetett engemet? Így tért vissza Naómi, és vele a Moábita Ruth, az ő menyje, aki hazatért Moáb mezejéről. Megérkezének pedig Bethlehembe az árpaaratás kezdetén.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, a te isteni orcádat láthattuk az Úr Jézus arcán, noha mi nem az ő földi élete során, mellette járva, de Szentlelked és igéd által valósággal velünk az Isten. Köszönjük, hogy az Úr Jézusban jelentetted ki, ki is vagy te valóban Szentháromság Istenként.

Áldunk téged, hogy anyák napján is imádkhatunk, hódolhatunk előtted. Köszönjük az anyai szeretetnek azt a hitvallását, kijelentését, amiről a köszöntésben is szóltál.

Magasztalunk téged, Urunk, hogy te nemcsak isteni személyedben mutatod meg személyed nagyságát, titkát, mélységét, hanem tetteidben is. Köszönjük, hogy az egyik legnagyobb teted, amikor adod a házasságot, a családot, a családi életet. De ha valaki egyedülletben kell, hogy éljen bármi miatt is, akkor is ott lehet számára is a gyülekezet mint lelki család.

Téged magasztalhattunk az énekekben, neked mondtuk a halleluját, mert valóban dicséretre méltó vagy. És arra kérünk, Urunk, hogy ezt akkor is hadd érezzük át,

NÉPED AZ ÉN NÉPEM, ISTENED AZ ÉN ISTENEM

ha fáj a bűnünk, ha talán ma reggel is sikerült az édesanyánkat megbántani. Köszönjük neked, Urunk, a bűnbocsánatot, a szabadítást. Magasztalunk, hogy az Úr Jézus mindent vállalt, hogy mi szabadok lehessünk, új életben jár hassunk, örök életünk legyen. Arra kérünk téged, hogy amíg itt a földön élhetünk, valóban dicsőségedre, dicséretedre, a te örömödre éljünk. És akik ismernek bennünket, látják az életünket vagy hallanak a mi bizonyosságtételünkről, de még elveszettek, térjenek meg hozzád, hogy ők is Isten népe családjához tartozhassanak új élettel.

Ma is szólj hozzánk, kérünk, személyesen igéden keresztül, ma is azt add nekünk, amire szükségünk van, Urunk, Jézus érdeméért.

Ámen.

Igehirdetés

Valószínűleg naponta, s ha nem naponta, akkor a gyülekezet közösségében a hét első napján az istentiszteleti együttlétén szoktuk mindig mondani magunkban vagy hangosan is – itt mindenképp hangosan, közösen a lelkipásztor vezetésével – a Mi-atyánkot, ahol megszoktuk, hogy Atyánknak szólítjuk Istent, mennyei Atyának, mi Atyánknak. S ha végiggondoljuk a szentírási történeteket, akkor Istenről szinte mindig az atyai, apai tulajdonságokkal beszél. Isten így jelenti ki magát. Nagyon kevés helyen szólal meg úgy Isten a maga isteni személyét bemutatva, amikor nem az apai szeretet példáját hozza. Ha figyeltük a bibliai köszöntésben, az anyai szeretet példáját hozta: „Hát elfeledkezhetik-e az anya gyermekéről, hogy ne könyörüljön méhe fián? És ha elfeledkeznének is ezek: én te rólad el nem feledkezem. Ímé, az én markaimba metszettek fel téged...” Az anyai szeretet példáját azért hozta, mert a babiloni fogság bajai között úgy érezte Izrael népe, Júda népe, hogy elhagyta őket az Úr: „És szól Sion: Elhagyott az Úr engem, és rólam elfeledkezett az Úr!” – és Isten ekkor beszél magáról, hogy ki is ő, milyen Isten, és hogyan szeret.

Nemcsak az anyák napja ünnepe miatt is Isten áldja meg az édesanyákat, nagymamákat, dédmamákat, és adná az Úr, hogy ezt is mondhatnánk itt a gyülekezetben, hogy még ükmamákat is, és természetesen az édesapákat, nagyapákat, dédpapákat, ükpapákat is. De nemcsak anyák napja miatt fontos ez, hanem a bibliai történet is arról beszél tulajdonképpen, hogy amikor nem csupán egy egész nép szenved amiatt, hogy elhagyatott és keserűszívű, hanem egyetlen hívő ember. Nem is tudom, hogy nem itt kellett volna inkább azt mondani, hogy 'csupán', mert egy hívő ember kicsoda, kicsoda az Isten népe egészéhez képest? De amikor egy egész nép szenved, keserű szívvel és Istentől elhagyatottnak érzi magát, az ugyanolyan nagy baj, és az Úrnak ugyanolyan fájó, amikor egyetlen hívő ember.

Naomi ilyen hívő ember. Gyönyörűen beszél Naomi az Úrról, hatalmas igazságokat mond el, csak éppen az ő számára fordítottja annak, ami a református egyházunk címerében is szereplő nagyon bátorító mondat: „Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk?” De Naomi pontosan az ellenkezőjét érzi: ha az Isten ellenem, kicsoda lehet velem? A bibliai történet, Ruth könyve egésze is azt akarja bemutatni – és majd a gyermekek számára is az aranymondásban: „Néped az én népem, Istened az én Istenem.” bemutatja –, hogy nem is egy izraelita, hanem úgymond pogány – noha a moabiták, akik Lót leszármazottai voltak (Ábrahám unokaöccse volt Lót), valamilyen szinten rokon nép voltak, de mindenképpen pogány istenekben hittek –, de már az Úr népe tagjává vált meny az anyósa iránt valamit tesz, valamit megmutat, kimond, és Isten ezen keresztül kijelenti, hogy milyen az ő szeretete. Ekkor Ruth még nem volt

édesanya, de majd nem sokára azzá lesz, és emlékezhetünk, hogy Ruth lesz majd Dávid királynak a dédanyja.

De az egész történet onnan indul, hogy Naomi milyen nagy bajba kerül. Elimélek, a férje döntötte el, hogy elmennek Moáb földjére, mert éhség van Izrael földjén. A történet rettenetes, mert meghal a férje is, a két fia, és marad ő és a menyei, Orpa és Ruth. Naomi ebben az egész helyzetben nem lesz istentelen és hitetlen, marad ő hívő asszony, hívő anyós, de annyira a körülmények befolyásolták az ő egész gondolkodását, hitét, hogy ezt az arckifejezése is elárulja, és a beszéde is.

Mégis az egész könyv oda fut ki, hogy ott van Ruth, Ruthon keresztül Isten munkája – „És ha elfeledkeznének is ezek: én te rólad el nem feledkezem.” –, azaz Istennek a könyörülő szeretete mindenfajta emberi szeretetnél mélyebben megvalósulhat. A végén pedig Isten olyan áldásokat hoz ki, hogy megszületik majd Dávid király.

Ruthnak az odaadó, könyörülő szeretetét röviden megnézzük; aztán Naomi keserű szívének a hátterét, okát; aztán azt vizsgáljuk meg pár mondatban, hogy számunkra melyik szereplő életpéldája vonzóbb, vagy ha van mellettünk esetleg keserűszívű hívő testvér – mert remélem, a Ruth személye inkább a vonzóbb –, akkor hogyan lehetünk mi is Ruth-hoz hasonlóan Isten eszközei.

A mi Bibliánkban Ruth könyve a Bírák könyvét követi, ezért nekünk nagyon könnyű látni a Ruth könyve bibliai korának a jellemzőjét, mert a Bírák könyve utolsó verse ott szerepel a Ruth könyve fölött a Károli Bibliában is: „Ebben az időben nem volt király Izráelben; azért mindenki azt cselekedte, ami jónak látszott az ő szemei előtt.” – azaz nem az Isten szemei előtt kedves módon, hanem mindenki a maga szemei előtt kedves módon, jónak látszó módon élte az életét. Szabadosság. Bár hogyha a családi életre, vagy akár csupán a házasságra gondolunk, ezek nagyon kedves kifejezések, a jegyzetemben így írtam le: nekem van igazam, az én akaratom valósuljon meg, az én vágyaim teljesüljenek, mindig mindenben az legyen, amit én, én, én szeretnék. És nem érdekel, hogy a társamnak mire van szüksége, a gyerekemnek, a szüleimnek, de legkevésbé az érdekel, hogy a nagybetűs Ő-nek, az Istennek, mi a kedves. „Mindenkinek azt cselekedte, ami kedves volt az ő szemei előtt.” – kisbetűs ő-vel.

Ezért olyan természetes valószínűleg Elimélek, a családfő gondolkodása. Amikor a bírák korában Isten ítélt, és emlékszünk, hogy ha Isten ítélt a bírák korában, mindig azért tette, hogy a nép helyreálljon. Reformáció emlékévében vagyunk: helyreállítás, vissza az eredeti állapotba. De nem helyreállítás lelkileg, hanem a körülményeken könnyítsünk, és ha Izrael földjén nincs gabona, éhség van, akkor menjünk át Moáb földjére. És a sátánnak a munkája borzasztóan látszik abban, hogy „emberölő volt kezdettől fogva”, mert tényleg ezt a családot tönkre teszi. Naomi visszatérve is elmondja, hogy mi van a szívében, és ez teljesen jogos. „Többed magammal mentem el, elárvultan hozott vissza az Úr.” A sátán tönkre tette a családot, kiléptek az Isten népének a földje, a szent föld védelméből, és hogyha hívő emberek ilyen helyzetbe kerülnek, akkor lehetnek tékozló fiakká vagy tékozló lányokká is akár. De mindenképpen nincs ott a védett környezet az ószövetségi szempontból, és nagyon nagy bajok vannak.

De ez csak a környezet, a körülmények leírása, amilyen körülmények között Ruth megismerte az Urat. Én mindig csodálom Ruthnak a hitét, amikor olvasom ezeket a történeteket, mert kész csoda, hogy ő bízik Istenben. Amilyen módon ő tapasztalhatta a bírák korában és egy ilyen családon keresztül az Urat, az Úr nagy kegyelme, hogy ez a család, és valószínű maga Naomi is mégis csak bizonyosságot tett az

életével, beszédével Ruthnak, a moábita Ruthnak is meg Orpának Istenről, az Úrról. Kámós istennek hívták a moábiták főistenét. Amikor Naomi meghallja, hogy van gabona Izrael földjén, és akkor menjünk vissza, legalább ne haljunk éhen esetleg, vagy legalább a napi szükség meglesz, de a menyeit arra buzdítja, hogy maradjanak ott, mert az ő életkörülményeik így is elég retteneteseek, még rosszabbak lesznek, ha átmennek vele Izrael földjére. Neki egy picit jobb lesz, de őket szeretné ettől megőrizni.

De Ruth megismerte az Urat. Itt azt kell kiemelni, hogy ez egyértelműen az egész Biblia alapján elmondható, hogy Ruth az Urat az ige alapján, a hívó emberek életén, meg a bizonyágtételükön keresztül hallhatott ige alapján ismerte meg. Mert neki nem volt Bibliája, akkor még nem volt mindenkinek saját Bibliája, de megismerte a bibliai történeteken keresztül Istent. És nyilvánvalóan az Úrról beszél, ez olyan fontos a történet leírásában. „Néped az én népem, és Istened az én Istenem” – itt is személyes már: Istened – Istenem. De a legvégén, ott az esküformában így mondja: az Úr tegyen velem akármit. Ez egyfajta negatív esküforma is, hogy Isten engem ítéljen el, hogyha nem leszek hűséges hozzád. De benne van a pozitív felhang is, hogy bármit tehet velem az Úr, én aszerint akarok élni ezután is, ahogy eddig is, ezt az Urat követve, és ennek az Úrnak az értékrendje, etikai értékrendje szerint.

S ha a bírák korára gondolunk – mindenki azt tette, ami kedves a szemei előtt –, akkor ne felejtjük el, Ruth jövevényként meg Naomi özvegyként, kisemmizettként gyakorlatilag, mert földje lehetett Izrael földjén, vissza is kapja, de nincs mit belevetni, és nem volt szociális háló, és az özvegyeket, árvákat a bírák korában kizárt, hogy nagy szeretettel fogadják. Ki lesz majd valaki, aki esetleg megengedi a mózesi törvények szerint, hogy a földjén szedegessen, és akkor esetleg a betevő falatot minden nap beszerzi? De a bírák korában nem várható el, hogy Isten népe hűséges a törvényeihez. Ruth lehet, hogy azt mondta, hogy 'Istened az én Istenem, néped az én népem', de a bírák korában nem várható, hogy Izrael népe azt mondja, hogy: – igen, Ruth, te a mi népünk tagja vagy, és igen, Ruth, mi szeretünk téged, mert a mi Istenünk a te Istened. Mert a bírák kora az mindenképpen egy olyan kor, amikor Isten népe nem is elhagyatott lett az Úrtól, hanem elhagyták az Urat. És csak az Úr kegyelme volt, amikor helyreálltak.

Ruth számára Isten, az Úr nagyon személyes Úrrá lett. Hadd mondjam így egyszerűen, hogy Ruth nem a körülményekre, a családi helyzet alakulására tekintve gondolkozott Istenről, az Úrról, hanem éppen fordítva. Ő pontosan azt tanulta meg az egész élete során, amit ezzel az Izrael földjéről áttért családdal átélt, hogy az Úr, ha kell, a nehézségek között is megtartó Úr. És egy fontos mondat még ide nagyon kell: még ha ítél is az Úr, akkor is ott van mindig a kegyelme és az irgalma. „Hát elfeledkezhetik-e az anya gyermekéről, hogy ne könyörüljön méhe fián? És ha elfeledkeznenek is ezek: én te rólad el nem feledkezem.” Én akkor is irgalmas Isten vagyok, ha esetleg ítélem a népemet, mert nem az a célom, hogy elpusztítsam, hanem az, hogy helyreállítsam.

Itt fontos kiemelni, hogy Ruth könyve indulása ezzel a szóval „És lőn azokban a napokban...”, az utolsó szava pedig Ruth könyvének ez: „Dávidot”, „Isai pedig nemzé Dávidot”. A könyv kerete mutatja: és történt, és lőn – tehát Isten cselekszik, üdvtörténet –, Dávidot. Cselekszik az Úr, hogy majd Dávid megszülessen, mert Dávidon keresztül a Messiás megérkezik. Majd a gyerekektől meg fogom kérdezni a tizes istentiszteleten, hogy melyik városban született az Úr Jézus, most csupán kiemelem, hogy

Betlehemben. Dávid is Betlehemben született. Mert Isten, mégha ítél is, irgalmas, mert az ő kegyelmét, irgalmát akarja a népének megmutatni.

És Ruth ezt az Urat ismerte meg. Teljesen mindegy, hogy milyen körülmények lesznek Izrael földjén is, ő akkor is hűséges az Úrhoz és hűséges az anyósához. Azért ki szeretne egy szobában, egy házban, egy lakásban lakni egy olyan anyóssal, aki állandóan keserűszívű, mindig csak panaszkodik, és mindig elmondja, hogy milyen rettenetes az Úrral? Hívó, tehát hívó családtag, csak éppen az Úrban nem bíz, és ez látszik az arcán, mindig erről beszél, és állandóan panaszkodik. De Ruth nem arra figyel, hogy esetleg az anyósa, Naomi éppen hogy gondolkodik, mit csinál, hanem Ruth mindig az Urat figyeli, és arra, hogy ennek az Úrnak a törvénye szerint ő hogyan élje meg az odaadó, könyörületes szeretetet az iránt, aki mellé az Úr helyezett engem. Ruth odaadó – hadd mondjam így ki –, áldozatos szeretete azért olyan ami-lyen, mert ő tudja, hogy milyen az Úr szeretete.

Nekünk pedig a Ruth könyve alapján is, meg az egész Szentírás alapján az Úr Jézus váltságműve miatt ezt olyan bátorító kimondani, hogy Jézus szeretete ilyen. És az Úr Jézus is bemutatta, hogy milyen ez a szeretet.

Naomi személyére rátérve Jézus szeretete még inkább látszik, hogy milyen mély, mert Naomi a nevében is ezt hordozza, hogy kedves, kedves arcú, kedves mosolyú, kedves tekintetű, aki ránéz, elkezd mosolyogni. Lehet, hogy a betegágyon látja az arcát és a szemét, de akkor is látja, hogy a szívében, Naomi nevű asszonynak a szí- vében a kedvesség, a kedvelt, a gyönyörűséges jelzők vannak. Ha Mára, az azt jelen- ti, épp az ellenkezője, a keserű.

Csak egy egyszerű történetre gondoljunk, amikor Mózesék már átkeltek a Vörös- tengeren, és a legelső probléma, amivel szembesülnek, hogy elfogyott a vizük, és a legrettenetesebb, hogy van víz, csak hogy ihatatlan. Három napja már nem bírtak inni, és ami víz ott van, az márá, az ihatatlan. Mára azt jelenti, hogy keserű.

Keserű szív, keserű beszéd, keserves tekintet, arc. Olvastuk, hogy Betlehembe visszaérkezve fel is ismerik, meg nem is ismerik fel. Szeretném jelezni, hogy az ősi nyelven nőnemű állítmányok vannak, tehát itt az asszonyokról van szó. És az asszo- nyok biztos, hogy jól ismerték Naomit, tehát nekik meg kellett volna egyből ismerni. De nem merik rámondani, hogy Naomi, mert hát nem ilyenek ismerték. „Nemde nem Naómi ez?” – szinte benne van a kifejezésben, az ősi kifejezésben, hogy vitat- koznak is, hogy: – Nehogy már! Hát Naomi nem így nézett ki, hát nézzél rá!

Már hallhattuk, hogy mi a különbség a két név jelentése között, de hogy még vé- letlenül se tévesszék el, Naomi el is mondja, hogy: – Hát igen, én most már nem Nao- mi vagyok, én Mára vagyok. És ez nagyon fájó, mert ha az ószövetségi hívó ember azt mondja, hogy engem mostantól fogva ne Naominak hívjatok, hanem Marának, ez azt jelzi, hogy én mostantól fogva halálom pillanatáig ilyen leszek, ilyen maradok.

Ez a teljes kilátástalanság. Mintha azt mondanánk most, hogy egy másik névvel is példálózunk, mintha Izraelből megint Jákób lenne. Aki az Úr embere, az Úr harco- sa, az Úrral harcoló, legyen ismét csaló. Vagy hogyha Péterből megint Simon lenne.

Naomi tehát aláhúzza, hogy mindenki ismerje meg Betlehemben, hogy aki én- velem ezentúl Betlehemben találkozik a hétköznapiakban, az ünnepnapokon, ha lát engem, engem mindig Marának hívjon, még véletlenül se Naominak, mert nem az vagyok.

Elmondja az érvét is, és ez az egyik legfájóbb ebben a történetben. A 20-21. ver- sek így szólnak: „És ő monda nekik: Ne hívjatok engem Naóminak, hívjatok inkább

NÉPED AZ ÉN NÉPEM, ISTENED AZ ÉN ISTENEM

Márának, mert nagy keserőséggel illetett engem a Mindenható. Többed magammal mentem el, és elárvultan hozott vissza engemet az Úr; miért hívnátok hát engem Naóminak, holott az Úr ellenem fordult, és a Mindenható nyomorúsággal illetett engemet?”

Mindenható, Mindenható a két szélén, középen kétszer az Úr. De az Úr az nem ez a személyes, aki szeret és aki velem van, pontosan az ellenkezője. Még az Úr kifejezés is azért, hogy elmondja, hogy milyen keserű vagyok, miért vagyok Márá az Úr miatt. A Mindenható pedig azt jelzi, hogy Isten mindent megtehet. És ez mekkora hitvallás! „Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk?” – mert Isten bármit megtehet, hát ő mindenható, szuverén Úr, azt tesz, amit akar. És kétszer is elmondja, de ez a mindenható Isten, ellenem. Valami nagyon negatívát csinált. Benne van tehát, hogy nem tagadja Istent, nem gyalázza, elfogadja Istent annak, aki, de tőle nagyon távol van, illetve nincs is távol, nagyon közel van az Isten, csak éppen ellenem. Miatyánkot imádkozó hívó ember – „legyen meg a te akaratod” –, de mikor ezt kimondja, megszakad a szíve, mert tudja, hogy: – Na, Uram, tudom milyen a te akaratod, most is ezt szenvedem! És elfogadom, nem tudok mit csinálni, nem vagyok hitetlen, de mérhetetlen keserűség.

És ezzel szemben ott van Ruth Naomi mellett. Itt még Naomi nem érzi át ennek a fontosságát, tehát Naominak Ruth nem jelent még most semmit pozitíve, csak annyit, hogy itt van velem, és hát együtt szenvedjük azt, amit én érzek. De olyan fontos, hogy hiába beszél Naomi az Úrról, a mindenható Istenről úgy, ahogy, a mindenható Isten nem úgy van vele, ahogy Naomi gondolta. Az igaz, hogy a körülmények, a látható körülmények valamit jeleztek, de ezért kezdtük azzal, hogy Ruth számára nem a látható körülmények alapján lett Isten megismerhető, hanem ahogy az igében kijelentette magát. És újra hadd mondjam ki: még ha ítélt is az Úr, akkor is irgalmasan teszi, mert helyre akar állítani, és Naomi is majd helyreáll.

De utaltam az elején Jézusra, ennek a pontnak a kifejtése elején, hogy azért ne felejtsük el, hogy az Úr Jézus is ezzel a nagy problémával szembesült, hogy a menygyei Atya mindenható, tehát bármit megtehet, akkor most ellene lesz vagy vele lesz? És Márk evangéliumában a 14. részben: Atyám. „Abbá, Atya!”, „Abbá, Atyám!” Azaz: – Szerető menygyei Atyám! Minden lehetséges neked, te mindenható Isten vagy, ha lehet... – és jön a folytatás ott a Gecsemáné kertben. És Jézusnak az ítéletelhordozása pontosan azt jelentette, hogy: – Ezt nem tehetem. Neked kell az ítéletet elhordozni, fiam. És valóban Jézus ellen volt az Isten. Elhagyta, elhagyatottá lett az Úr Jézus. De azért is, hadd mondjam így egyszerűen, hogy Naomi megismerhesse a kegyelmes Urat. És ebben volt Ruthnak szerepe. Akkor és ott tetszett Istennek Ruthot, Naominak a menygyét felhasználni abban.

A gyermekeknek úgy fogom mondani majd a 10-es istentiszteleten, hogy közben felizgatom egy picit őket, hogy milyen izgalmas történetek jönnek, de ki kell majd emelnem, hogy nem mondhatom el a történetet, mert az majd jövő vasárnap folytatódik. De Isten ígéje is azért jelezni szeretné előre, hogy nem kis dolgok fognak itt történni, mert lezárja, illetve felvezeti a folytatást Isten cselekvésében, mikor ezt mondta a 22. versben: „Így tért vissza Naómi, és vele a Moábita Ruth, az ő menygye, a ki hazatért Moáb mezejéről. Megérkezének pedig Bethlehembe az árpaaratás kezdetén.”

Naomi így tért vissza, de ott van, hogy „vele a Moábita Ruth”. Tehát jelezni akarja az ige, hogy Ruth nemcsak úgy mondta, amit mondott, hanem ő ezt komolyan gondolta, és valóban hazament az anyósával.

Nekem a sógornőim édesanyámat úgy hívják, hogy: anyuka. Ez a magyarban az egyik legszebb kifejezés, legalábbis az én fülem számára egy anyós megszólításánál, hogy anyuka. Mert nem az édesanyám, de mégis olyan szeretet van köztünk, hogy anyukának hívom. Ez azért fontos, mert nem egyedül megy Naomi, mert az Úr vele megy, csak hogy az Urat ő nagyon negatívan értékeli, de ott van Ruth vele. A körülmények pedig: árpaaratás kezdete, ami azt jelzi, hogy talán majd lesz mit enni. Persze kérdés lesz, hogy valaki megengedi-e, hogy szedegessenek – ahogy jeleztem a bevezetőben –, de majd azt megtudjuk a folytatásból.

– Kérem a testvéreket, hogy majd nehogy felolvassák a gyerekeknek még a 10-es istentisztelet előtt, ha esetleg találkoznak a velük, meg el ne mondják, hogy mi lesz! – De a folytatás az lesz, hogy Ruth elmegy, szedeget, és ott lesz Boáz. Ez a következő versekben van. És aztán – ezt a testvéreknek elmondom a 8-as istentiszteleten, mert a 10-esen tényleg nem szabad, mert akkor a két-három alkalommal későbbi gyermek-istentiszteleti történetnek nem lesz olyan feszült folytatása, – nem is Ruthal fejeződik be Dávid neve említése előtt a történet, hanem Naomival. És megint az asszonyok – ott a 4. részben –, az asszonyok magasztalják az Urat, bátorítják Naomit, és Naomi már boldog, vidám, ismét Naomi. Nem Márának hívják, meg a történet nem úgy mondja: – És mondák az asszonyok Márának... – mert hát az Úr is komolyan vette, amit kért. Nem, ő Naomi. Azért, mert Ruth ott volt vele, a helyén volt.

Testvérek, én így a végén csak kérdezem, hogy ha Ruth személye a történetben megragadó, és mi Ruth-hoz szeretnénk hasonlítani ilyen értelemben, de még jobb, ha az Úr Jézus személye van előttünk – „úgy szeressétek egymást, ahogy én szeretlek titeket” –, akkor számunkra mit jelent az odaadó, könyörülő, áldozatos szeretet az iránt, aki keserűszívű, és lehet, hogy még mindig minden nap keserűszívű édesanya, nagymama, dédmama vagy ükmama? Mert most nem is az a kérdés a történet szempontjából, hogy hogyan szeretnek az anyukák, hanem itt az a kérdés, hogy hogyan szeret az Úr a menyen keresztül egy anyóst, a fiatalabb az idősebbet, hogy ne keserűszívű legyen, hanem kedves, gyönyörűséges tekintetű, mosolygós arcú valaki. Lehet, hogy csak ennyi kell, hogy vele – a szó fizikai értelmében –, de hogyha több ezer kilométer választ el, akkor nem biztos, hogy fizikailag vele, de lelkileg valamilyen módon jelezni, hogy én itt vagyok, és mit érzek, mit szeretnék mondani, mit szeretnék tenni, mert az Úr eszköze szeretnék lenni.

Ruth odaadó, áldozatos szeretete a bibliai történetben – az aranymondásban – így hangzott el szóban: „Néped az én népem, és Istened az én Istenem.” De ez tettekben is megmutatkozott. És Naomi számára ez lett az Úr szabadításának az eszköze. Így tért vissza Naómi és vele a Moábita Ruth árpaaratás kezdetén, mert az Úr a történelem alakításában egy család életében is üdvtörténetet vitt végbe Dávidért, Dávidon keresztül Jézusért. Mi is mindig mindent Jézusért teszünk, hogy a keserűszívűek is boldogok lehessenek.

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk, áldunk téged, hogy még a nehéz körülmények között is valóban mi tudhatjuk a kijelentésben a te ígéd alapján, hogy te könyörülő és irgalmas Isten vagy, úgy szeretsz, ahogy az édesanyák is szeretnek könyörülő, áldozatos szeretettel. És magasztalunk, hogy te ezt az Úr Jézusban igazoltad. Bocsásd meg, kérünk, hogyha nem akartuk ezt hinni, hogy annyira elnyomtak a körülmények, a nehézségek, de köszönjük, Urunk, hogy a bibliai történetben is bátorítani, vigasztalni,

NÉPED AZ ÉN NÉPEM, ISTENED AZ ÉN ISTENEM

erősíteni akartál. Áldunk téged, hogy nem nekünk kell erőlködni, mosolyt kieroőködni az arcunkra, hanem te végzed el. Köszönjük, Urunk, hogy a gyülekezet közösségében is hányszor segíthettük már így egymást. És arra kérünk, Urunk, hogy a családban is ezt hadd éljük meg. A házasságok, a családi életek, gyermek, szülő, unoka, nagyszülő, dédunoka, dédszülő kapcsolatokban hadd legyen mindenki olyan, mint Naomi: kedves, gyönyörűséges.

És kérünk arra, hogyha betegágyon fekszik az édesanyánk vagy az édesapánk, lehet, hogy halálos beteg, akkor is hadd lehessünk a helyünkön és így tudjunk szeretni.

Imádkozunk, Urunk, hogy segítsd meg az érettségiző gyermekeket, fiatalokat. Segítsd meg őket majd a folytatásban is. Mi azt kérjük, adj nekik sikert, a felvételikkor is. Köszönjük, hogy elballaghattak a fiatalok. Áldd meg, a pedagógusokat, akik nevelték, tanították őket, és kérünk, Urunk, hogy az iskolai oktatásban is ez a könyörülő szeretet, a te isteni szereteted látszódjon meg akkor, ha valaki megfáradt diák vagy tanár.

Kérünk, legyél a gyászolókkal, akik ezen a héten álltak meg ravatal mellett. Urunk, köszönjük, hogy a feltámadás evangéliuma, az örök élet ajándéka azt hirdeti, hogy Jézus a halált is legyőzte. És köszönjük, hogyha sírunk is, mert gyászolunk, de ha Jézust látjuk, akkor őbenne boldogok lehetünk.

És kérünk, könyörülj meg a Kárpátalján élőkön, az ottani magyarokon különösen is, meg a lelki testvéreinken. Urunk, ott nagyon nehéz a körülmény, de nekik is kérünk, adj beléd vetett bizalmat és hitet, és ha kérik a szabadítást, ők is hittel merjék kérni, kérünk.

Most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg, az Úr Jézus érdeméért.

Ámen.

434. ének

Drese A., Darmstadt, 1698.

Ve- zess, Jé- zu-sunk, S vé- led in-du-lunk.
Küz-de- lem- re hív az é- let,
Hadd kö- ves-sünk ben- ne té- ged;
Fog-jad a ke-zünk, Míg meg-ér-ke-zünk.

2. Adj erős szívet, Hogy legyünk hívek. És, ha terhet kell viselnünk, Panaszt mégsem ejt a nyelvünk; Rögös bár útunk, Hozzád így jutunk.

3. Sebzett szívünk majd Mikor felsóhajt, Vagy, ha másért bánat éget, Adj türelmet, békességet, Reménnyel teli Rád tekinteni.

4. Kísérd lépteink Éltünk végeig, És, ha roska-
dozva járunk, Benned támaszt hadd találunk, Míg
elfogy az út, S mennyben nyitsz kaput.